

SAKSFRAMLEGG

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Kommunalt foreldreutvalg	27.04.2020
	Ungdomsrådet	27.04.2020
	Hovedutvalg for skole og barnehage	29.04.2020

RESULTATER FRA ELEVUNDERSØKELSEN HØSTEN 2019

RÅDMANNENS INNSTILLING

Rådmannen iverksetter følgende tiltak for å sikre elevene at har et trygt og godt skolemiljø:

- Det opprettes et kommunalt innsatsteam mot mobbing på Pedagogisk senter.
- Det opprettes innsatsteam/ ressursteam (lærer, miljøterapeut og rektor) mot mobbing på hver skole.
- Gjennom omfattende kompetanseutvikling i nært samarbeid med HINN, skal hver enkelt ansatt videreutvikle praksis slik at den er i tråd med standarder i Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø.
- Gjennom lederutvikling sikre at skolens ledelse har fokus på implementering av standarder knyttet til Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø.
- Gjennom tett lederoppfølging og lederutvikling sikre en god implementering av standardene i Handlingsplan for trygt og godte leke- og læringsmiljø på hver skole.
- Alle 9A-saker legges inn i 1310.systemet, og skoleeier legger frem en oversikt over sakene i Ullensakerskolen to ganger i året. Gjennom tett lederoppfølging sikres en mest mulig lik praksis på skolene.

Ullensaker, 14.04.2020

Yngve Rønning
kommunaldirektør skole og barnehage

Saksbehandler: Anders Løvstad

Vedlegg:

Saksdokumenter:

SAMMENDRAG

Elevundersøkelsen er en årlig nettbasert spørreundersøkelse der elevene får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Resultatene benyttes av skolen, kommunen og staten til å gjøre skolen bedre. Hensikten er at elevene skal kunne påvirke sin opplæring og si sin mening om forhold som er viktige for å lære og for å trives.

Spørsmålene i Elevundersøkelsen er knyttet til temaene/indeksene: *trivsel, støtte fra lærerne, større hjemmefra, faglig utfordring, vurdering for læring, læringskultur, mestring, motivasjon, elevdemokrati, medvirkning og felles regler*. For 10. Trinn inngår også *utdanningsvalg og yrkesveiledning*.

Det er obligatorisk for grunnskolene å gjennomføre Elevundersøkelsen på 7. og 10.trinn. I Ullensaker gjennomføres undersøkelsen på 5.-10.trinn. Det er de offentlige resultatene på 7. og 10. trinn som i all hovedsak presenteres her. Elevundersøkelsen er svært omfattende når det gjelder omfang, og i saken presenteres derfor resultatene for noen utvalgte områder.

Hensikten med elevundersøkelsen er at elevene skal kunne påvirke sin opplæring og si sin mening om forhold som er viktige for å lære og for å trives.

I saken presenteres resultatene fra Elevundersøkelsen høsten 2019. Resultatene viser at elevene i Ullensaker kommune samlet sett skårer på eller marginalt under snittet for landet og fylket. Resultatene viser til dels store forskjeller mellom skolene. Resultatene på 10. trinn og for 5.-10.trinn samlet viser at flere elever trives på skolen i 2019 enn i 2018, mens det på 7. trinn er en liten nedgang. Det er færre elever på 10.trinn som oppgir at de blir mobbet 2-3 ganger i måneden eller mer sammenlignet med fjoråret, mens det på 7.trinn er en liten økning. På alle trinn samlet sett (5.-10.), er det færre som oppgir at de blir mobbet flere ganger i uken, sammenlignet med 2018.

En stor andel av elevene oppgir at de trives godt med lærerne sine. Resultatene viser en forbedring når det gjelder arbeidsro i timene fra 2018 til 2019 for 7. trinn, mens det er registrert en liten nedgang på 10. Ullensakerskolen har hatt positiv fremgang på elevmedvirkning, og skårer over landsgjennomsnittet på dette området. Skolens oppfølging av elever som oppgir at de blir mobbet, er i positiv utvikling. Her oppgir 16,2 prosent flere enn i fjor at skolen har gjort noe for å hjelpe mot mobbing, samt at 11 prosent færre enn i fjor opplever at skolen ikke gjorde noe selv om de visste om mobbingen.

Resultatene er på de fleste skolene i samsvar med det skolene selv hadde forventet. Skolene er i gang med oppfølging av resultatene. Resultatene presenteres for personalet, elevene, samarbeidsutvalgene, og brukes som grunnlag for drøftinger og vurderinger for å bedre elevenes læring og trivsel i Ullensakerskolen.

Resultatene er analysert og fulgt opp på den enkelte skole og lagt fram i skolenes samarbeidsorganer for orientering og oppfølging. Hver skole har satt i gang målrettede tiltak ut fra sine lokale resultater i undersøkelsene. Skoleeier følger opp skolenes resultater og har tett lederoppfølging gjennom ledermøter, lærende ledernettsverk og lederdialoger med områdesjefene.

For å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø vil følgende tiltak bli prioritert i kommende periode:

Etter rådmannens vurdering er resultatene fra Elevundersøkelsen en av flere viktige kartlegginger for å gjøre skolen bedre. Resultatene gir en tilbakemelding fra elevene på viktige områder som har betydning for elevenes læring og trivsel i skolen. Resultatene og vurderingene knyttet til forskjeller mellom skoler og må tolkes med forsiktighet. Det er betryggende at resultatene i stor grad samsvarer med det skolene selv har forventet, og at skolene er i gang med tiltak for å bedre læringsmiljøet. Det er svært viktig å understreke viktigheten av systematisk oppfølging og målrettede tiltak tilpasset den enkelte skoles situasjon, og den enkelte elevs behov. Erfaringsutveksling mellom skolene er med på å bidra til mer enhetlig praksis knyttet til elevenes læring og trivsel.

Resultatene viser variasjon mellom skolene. Selv om det kanskje ikke er så overraskende med tanke på at elevkullene fra de ulike skolene har ulike utfordringer, ved at de i varierende grad har hatt stabilitet i lærerkreftene og også i grad av voksenstøtte hjemme, samt sosiokulturelle forhold, mener rådmannen at det er viktig å ha en tydelig ambisjon om at alle skal lære og at alle skal trives på skolen. Det er derfor godt å se at skolene ser alvorlig på utfordringer med mobbing og tar tak i disse ved å ha en bred faglig tilnærming til problemet, blant annet ved å søke støtte og veiledning fra interne og eksterne fagmiljøer.

SAKSUTREDNING

Elevundersøkelsen er en årlig nettbasert spørreundersøkelse der elevene får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Resultatene benyttes av skolen, kommunen og staten til å gjøre skolen bedre. Hensikten er at elevene skal kunne påvirke sin opplæring og si sin mening om forhold som er viktige for å lære og for å trives.

Spørsmålene i Elevundersøkelsen er knyttet til temaene/indeksene: *trivsel, støtte fra lærerne, større hjemmefra, faglig utfordring, vurdering for læring, læringskultur, mestring, motivasjon, elevdemokrati, medvirkning og felles regler*. For 10. Trinn inngår også *utdanningsvalg og yrkesveiledning*.

Det er obligatorisk for grunnskolene å gjennomføre Elevundersøkelsen på 7. og 10.trinn. I Ullensaker gjennomføres undersøkelsen på 5.-10.trinn. Det er de offentlige resultatene på 7. og 10. trinn som i all hovedsak presenteres her. Elevundersøkelsen er svært omfattende når det gjelder omfang og inneholder mange temaer og spørsmål, og i saken presenteres derfor resultatene for noen utvalgte områder. Resultatene for skoler og kommuner publiseres på www.skoleporten.no i februar.

Elevene som svarer på elevundersøkelsen skal ikke kunne identifiseres. For å hindre at elever blir indirekte identifisert har Utdanningsdirektoratet prikkeregler for å skjermes visse opplysninger:

- Resultatene på spørsmål hvor der er færre enn 5 respondentsvar, skal skjermes (prikkes).
- Svaralternativene skjermes hvis det kun er ett eller to svar.
- Gjennomsnittsverdier som er mindre eller lik 1, 1 skjermes, forutsatt at 1 er negativ ekstremverdi

Nedenfor presenteres resultatene fra Elevundersøkelsen høsten 2019. Elevundersøkelsen er en omfattende undersøkelse. I denne saken har vi plukket ut noen hovedtemaer som omtales spesielt. I Skoleporten.no er det tallene for 7. og 10. trinn som blir offentliggjort, og som danner grunnlaget for tabellene/ oversikten i all hovedsak i dette saksfremlegget.

I Ullensaker kommune har vi noen rammefaktorer man må ha i bakhodet når man går igjennom tallene som kommer fram i Elevundersøkelsen. Det er stor mobilitet i kommunen

som gjør det flytter mange, både elever og lærere, inn og ut av kommunen hvert år – noe som skaper utfordringer. Vi har en høy andel fremmedspråklige elever, høyere enn mange andre kommuner. Resultatene fra Ungdata viser at flere unge i kommunen har utfordringer med sin psykiske helse. Ullensaker er også blant de kommunen i Norge som bruker minst penger på skole per elev. Dermed må vi jobbe enda mer forskningsbasert og bra for å utjevne forskjeller og få gode resultater.

Indekser

Resultatene fra Elevundersøkelsen presenteres i Skoleporten som indekser. Indeksene er inndelt i hovedbolker slik: *trivsel, støtte fra lærerne, større hjemmefra, faglig utfordring, vurdering for læring, læringskultur, mestring, motivasjon, elevdemokrati, medvirkning og felles regler*. Skalaverdiene er 1 – 5. Høy verdi betyr positivt resultat. Beste gjennomsnittsverdi er 5. Tallene for *mobbing på skolen* er angitt i prosent (lengre nede i saken). Et lavt tall er dermed positivt.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig skalaverdi per indikator for kommune, fylket og landet.

7. trinn

	Ullensaker kommune 2019	Nasjonalt 2019	Fylkesmannen i Oslo og Viken 2019
Trivsel	4.1	4.3	4.3
Støtte fra lærer	4.2	4.4	4.4
Støtte hjemmefra	4.3	4.3	4.4
Vurdering for læring	3.8	3.9	3.9
Læringskultur	4.0	4.0	4.0
Mestring	4.0	4.0	4.1
Motivasjon	3.8	3.8	3.9
Elevdemokrati og medvirkning	3.8	3.8	3.8
Felles regler	4.3	4.4	4.3
Mobbet av andre elever på skolen	4.6	4.7	4.7
Innsats	4.2	4.2	4.3
Faglig utfordring	3.9	4.0	4.0

10. trinn

	Ullensaker kommune 2019	Nasjonalt 2019	Fylkesmannen i Oslo og Viken 2019
Trivsel	4.0	4.1	4.2
Støtte fra lærer	3.9	4.0	4.0
Støtte hjemmefra	4.1	4.1	4.2
Vurdering for læring	3.2	3.3	3.3
Læringskultur	3.7	3.8	3.8
Mestring	3.9	3.9	4.0
Motivasjon	3.3	3.5	3.5
Elevdemokrati og medvirkning	3.3	3.4	3.4
Felles regler	3.9	4.0	4.0
Mobbet av andre elever på skolen	4.7	4.7	4.8
Utdanning og yrkesveiledning	3.7	3.8	3.8
Praktisk opplæring	2.9	3.0	3.1
Variert opplæring	3.4	3.6	3.6
Relevant opplæring	3.1	3.3	3.3
Innsats	3.8	3.8	3.9

Faglig utfordring	4.2	4.3	4.3
-------------------	-----	-----	-----

Tallene viser at det ikke er signifikante forskjeller i resultatene mellom Ullensaker kommune, landet og fylket.

Tallene viser liten variasjon i resultatene mellom Ullensaker, landet og fylket. I år er det 6 områder hvor de nasjonale resultatene er likt med Ullensaker på 7. trinn, og 4 områder tilsvarende på 10.trinn.

Trivsel

Alle elever i norsk skole har en individuell rett til et trygt og godt miljø som fremmer trivsel. Indikatoren Trivsel består blant annet av spørsmålet «Trives du på skolen?».

Tabellen nedenfor viser, i prosent, hvor stor andel av elevene som har svart at de trives svært godt eller godt på skolen. *7.trinn*

Elevene trives svært godt eller godt på skolen			
	2017	2018	2019
Ullensaker	85,7 %	90,2 %	81,2 %
Nasjonalt	89,9 %	89,1 %	88,3 %
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	90,9 %	90,5 %	89,7 %

10.trinn

Elevene trives svært godt eller godt på skolen			
	2017	2018	2019
Ullensaker	79,5 %	80,1 %	81,8 %
Nasjonalt	84,2 %	84,4 %	84,3 %
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	85,9 %	86,1 %	85,8 %

Tabellen viser at til sammen 81,2 % av elevene på 7. trinn og 81,8 % av elevene på 10.trinn i Ullensaker svarer at de trives svært godt eller godt på skolen. Resultatet er lavere enn for landet og fylke, og er en nedgang fra 2018.

Trygt miljø og mobbing på skolen

Skolen skal på en aktiv og systematisk måte arbeide for et trygt og godt psykososialt miljø på skolen, hvor hver enkelt elev oppleve trygghet og sosial tilhørighet (§ 9a-3). Elevenes psykososiale miljø dreier seg om hvordan ansatte og elever oppfører seg mot hverandre på skolen. Elever har rett til ikke å bli sjikanert gjennom krenkende ord og handlinger, som mobbing, vold, rasisme, diskriminering og utestenging. Alle ansatte ved skolen har plikt til å handle, hvis de har kunnskap eller mistanke om at elever blir utsatt for krenkende ord og handlinger.

Elevundersøkelsen gir informasjon om hvordan elevene opplever sitt psykososiale miljø, hva de opplever av mobbing på skolen og hvordan de opplever skolens praksis. Elevene blir presentert for følgende definisjon av mobbing i Elevundersøkelsen:

Med mobbing mener vi gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg. Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.

Definisjonen er den samme som elevene ble presentert for i 2018.

Tabellen under viser, i prosent, hvor stor andel av elevene som har svart at de opplever å bli mobbet av andre elever på skolen 2-3 ganger i måneden eller hyppigere.

7.trinn

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen 2-3 ganger i måneden eller hyppigere?			
	2017	2018	2019
Ullensaker	8,0 %	7,7 %	9 %
Nasjonalt	5,8 %	5,6 %	5,7 %
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	6,1 %	6,0 %	5,9 %

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?

År	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2 eller 3 ganger i måneden	Omtrent 1 gang i uken	Flere ganger i uken	Snitt (Indeks)
Ullensaker 2019	358	77	17	16	10	4.6
Ullensaker 2018	368	73	19	4	14	4.6

Resultatet viser at antallet som opplever seg mobbet har økt med 1,3 prosent på 7. trinn i Ullensaker. Ullensaker ligger høyere enn landet og fylket. Samtidig er fordelingen av elever innenfor kategorien «mobbet 2-3 ganger i måneden eller hyppigere» en forbedring ved at en mindre andel elever enn tidligere opplever mobbing ukentlig. Derfor er indikatorverdien for mobbing på 7.trinn på samme nivå som i fjor, og marginalt under gjennomsnittet i landet og Viken.

Tabellen under viser antallet elever som opplever seg mobbet fordelt på de ulike barneskolene.

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?

Skole	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2 eller 3 ganger i måneden	Omtrent 1 gang i uken	Flere ganger i uken	Snitt
Algarheim skole	28	5	-	0	-	4.7
Bakke skole	53	12	4	3	0	4.6
Borgen skole	-	-	0	0	0	5.0
Døli skole	27	-	-	0	0	4.9
Gystadmarka skole	39	11	-	-	0	4.6
Hovin skole	23	9	0	5	4	4.0
Jessheim skole og ressurssenter	43	10	5	3	3	4.4
Mogreina skole	19	-	0	-	0	4.7
Nordkisa	12	6	-	0	-	4.4

skole						
Skogmo skole	51	13	-	-	-	4.6
Åreppen skole	42	5	0	0	0	4.9

Tabellen viser at det er store forskjeller mellom skolene i kommunen, og det er noen få skoler som trekker snittet ned. Hovin skole skiller seg spesielt ut med en lav indikatorverdi på 4.0. Hovin skole hadde tilsvarende høye mobbetall for 2 år siden, og skoleeier kommenterer derfor disse tallene spesielt. Skoleeier er i tett dialog med skolen for å se på mulige årsaker til de høye tallene. Skoleeier og skolens ledelse og lærer har god kjennskap til elevmiljøet på 7. trinn, og også god forståelse for hva som ligger bak tallene som fremkommer i undersøkelsen. Det er iverksatt styrkingstiltak på Hovin for å redusere andelen mobbing. Arbeidet med å implementere standarder i Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø på skolen er intensivert blant annet gjennom deltagelse i et toårig kurs om skolemiljø og krenkelser i regi av Høgskolen i Innlandet. For Hovin skole sin del har mobbetallene samlet sett for 5. -7. trinn gått ned.

I motsatt ende av skalaen finner vi skoler med svært gode resultater. Dette er Borgen med indikatorverdi på 5.0, Døli og Åreppen med indikatorverdi på 4.9.

Tabellen under viser, i prosent, hvor stor andel av elevene som har svart at de opplever å bli mobbet av andre elever på skolen 2-3 ganger i måneden eller hyppigere.

10.trinn

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen 2-3 ganger i måneden eller hyppigere?			
	2017	2018	2019
Ullensaker	10,3 %	8,0 %	5,8 %
Nasjonalt	5,6 %	4,8 %	4,4 %
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	5,8 %	5,5 %	4,7 %

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?

År	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2 eller 3 ganger i måneden	Omtrent 1 gang i uken	Flere ganger i uken	Snitt (Indeks)
Ullensaker 2019	337	54	10	4	10	4.7
Ullensaker 2018	280	65	9	5	16	4.6

Tabellene viser at antallet som opplever seg mobbet har sunket med 2,2 prosent på 10. trinn i Ullensaker. Til tross for dette ligger Ullensaker noen over gjennomsnittet i landet og fylket. Indikatorverdien for mobbing på 10. trinn viser imidlertid at vi ligger på samme nivå som landet, og marginalt under gjennomsnittet i fylket. Dette viser at fordelingen av elever innenfor kategorien «mobbet 2-3 ganger i måneden eller hyppigere» er forbedret ved at en mindre andel elever opplever mobbing ukentlig.

Tabellen under viser antallet elever som opplever seg mobbet fordelt på de ulike ungdomsskolene.

Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?						
Skole	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2 eller 3 ganger i måneden	Omtrent 1 gang i uken	Flere ganger i uken	Snitt
Allergot ungdomsskole	94	15	3	0	4	4.7
Gystadmarka ungdomsskole	71	21	-	-	3	4.5
Nordby ungdomsskole	93	8	-	-	-	4.8
Vesong ungdomsskole	79	10	3	-	-	4.7

Tabellen viser at ingen av ungdomsskolene har et snitt under 4,5 når det gjelder elever som opplever seg mobbet av andre elever på skolen de siste månedene. Nordby ungdomsskole har hatt høye mobbetall de siste årene, mens årets resultat er svært godt. Vi ser at tiltakene skolen har iverksatt det siste året har hatt god effekt, og resultatene i elevundersøkelsen har vært utgangspunkt for skolens forbedringsarbeid. De har laget standarder for godt og systematisk tilsyn, som blant annet innebærer at voksne sirkulerer rundt, «skanner» området, følger godt med og griper inn der det er uønsket atferd. De har hatt stort fokus på relasjonsbygging i klassen. I tillegg til dette har skolen gjort analyser knyttet til elever som har utfordret dem, og satt inn målrettede individ og gruppebaserte tiltak. Nordby har delt sine erfaringer med de andre skolene på et ledernetverk.

Tabellen under viser, i prosent, hvordan elevene opplever at skolen hjelper dem med mobbingen de opplever.

5. – 10. trinn

Gjorde skolen noe for å hjelpe deg (i forbindelse med mobbingen)?					
	Nei, ingen voksne på skolen visste noe	Skolen visste det, men gjorde ikke noe	Ja, skolen gjorde noe, men det hjalp ikke	Ja, skolen gjorde noe, som hjalp litt	Ja, skolen gjorde noe som fikk slutt på mobbingen
Ullensaker (2019)	32,0 %	11,3 %	23,4 %	23,9 %	9,5 %
Ullensaker (2018)	37,1 %	22,3 %	15,7 %	17,8 %	7,1 %

Arbeidet med å trygge læringsmiljøet for alle elever i Ullensakerskolen har vært et prioritert område for skoleeier de siste årene. For å vurdere utviklingen på dette området har vi valgt å se på i hvilken grad elevene, samlet sett på 5.- 10. Trinn, opplever at skolen har gjort noen for å hjelpe dem i forbindelse med mobbingen.

Denne tabellen viser klar fremgang hos skolene i arbeidet med å hjelpe de som opplever seg mobbet. 16,2 prosent flere enn i fjor opplever at skolen har gjort noe for å hjelpe mot mobbing. 11 prosent færre enn i fjor opplever at skolen ikke gjorde noe selv om skolen visste om det.

NB: I denne tabellen har vi valgt å bruke tall fra 5.-10. trinn og ikke bare 7. og 10. trinn som ellers i saken. Grunnen til dette er at utvalget er for lite til at resultatet kan vises offentlig.

Elevenes opplevde støtte fra og trivsel med lærerne

Relasjonen mellom elev og lærer har betydning for både elevenes læring, vurderingspraksis og utvikling av læringsmiljøet. Gode relasjoner mellom lærer og elever samt emosjonell støtte i læringsarbeidet gjør at klimaet i klassen blir trygt og bidrar til at elevene følger seg verdsatt. Gode relasjoner mellom elever og lærer kan medføre bedre relasjoner mellom elevene og mindre mobbing og krenkelser. Tabellen under viser fordelingen av Ullensakerelevens svar på spørsmålet om de trives sammen med lærerne sine. Her ser vi at 83,8 % av elevene på 7. trinn og 68,7 % av elevene på 10. trinn svarer alle eller de fleste på dette spørsmålet, noe som er en liten tilbakegang på 7. trinn og en liten framgang på 10. trinn. Ullensakerskolen ligger bak det nasjonale snittet både på 7. og 10. trinn.

7.trinn

Opplever du at lærerne dine bryr seg om deg?					
	Alle	De fleste	Noen få	Bare en	Ingen
Ullensaker 2019	33.6 %	50.2 %	11.6 %	3.1 %	1.5 %
Ullensaker 2018	34.7 %	49.8 %	11.8 %	2.3 %	1.5 %
Ullensaker 2017	39.8 %	45.2 %	12.5 %	0.7 %	1.8 %
Nasjonalt 2019	44.0 %	43.2 %	9.8 %	1.7 %	1.4 %

10.trinn

Opplever du at lærerne dine bryr seg om deg?					
	Alle	De fleste	Noen få	Bare en	Ingen
Ullensaker 2019	17.0 %	51.7 %	24.3 %	3.3 %	3.8 %
Ullensaker 2018	17.0 %	49.2 %	26.1 %	3.5 %	4.3 %
Ullensaker 2017	18.0 %	47.5 %	26.9 %	3.2 %	4.3 %
Nasjonalt 2019	23.3 %	52.2 %	18.8 %	3.0 %	2.7 %

En støttende lærer viser både emosjonell og faglig støtte. Emosjonell støtte kan knyttes til elevens sosiale situasjon, mens faglig støtte omhandler at relasjonen er preget av varme og interesse for at elevene skal mestre, slik at de opprettholde motivasjonen for læring. I tabellen under ser vi at 86,5 % av elevene på 7. trinn og 72,4 % på 10. trinn i Ullensaker svarer bekræftende på at de opplever at lærerne har tro på at de kan gjøre det bra på skolen. Dette er en liten nedgang på begge trinn, og et stykke bak det nasjonale gjennomsnittet.

7. trinn

Opplever du at lærerne dine har tro på at du kan gjøre det bra på skolen?					
	Alle	De fleste	Noen få	Bare en	Ingen
Ullensaker 2019	44.9 %	41.6 %	9.6 %	2.9 %	1.0 %
Ullensaker 2018	51.5 %	38.4 %	8.2 %	1.1 %	0.8 %
Ullensaker 2017	53.2 %	37.9 %	7.3 %	0.0 %	1.6 %
Nasjonalt 2019	57.1 %	34.3 %	6.7 %	1.0 %	1.0 %

10. trinn

Opplever du at lærerne dine har tro på at du kan gjøre det bra på skolen?					
	Alle	De fleste	Noen få	Bare en	Ingen
Ullensaker 2019	24.9 %	47.5 %	21.1 %	3.1 %	3.3 %
Ullensaker 2018	23.5 %	50.3 %	21.4 %	1.9 %	2.9 %
Ullensaker 2017	25.4 %	47.1 %	20.8 %	3.4 %	3.2 %
Nasjonalt 2019	32.7 %	47.0 %	15.8 %	2.1 %	2.4 %

Elevmedvirkning

Opplæringsloven og Læreplanverket for Kunnskapsløftet gir rammer og føringer for elevmedvirkning som gjelder for all opplæring i alle fag. Elever i norsk skole skal delta i beslutninger som gjelder deres egen læring. Elevene skal også delta aktivt i vurdering av eget arbeid, egen kompetanse og i sin egen faglige og sosiale utvikling.

I tabellen under ser vi at 52,4 % av elevene på 7. trinn og 28,4 % av elevene på 10. trinn i Ullensakerskolen er enige i at de er med å foreslå hvordan de skal arbeide med fagene. Dette er en oppgang på 7. trinn og en nedgang på 10. trinn fra 2018. Ullensaker ligger klart over snitt nasjonalt på 7. trinn og under på 10. trinn.

7. trinn

Andel elever som svarer at de er enige i at de er med å foreslå hvordan de skal arbeide med fagene					
	Alle	De fleste	Noen få	Bare en	Ingen
Ullensaker 2019	18.6 %	33.8 %	28.8 %	13.7 %	5.1 %
Ullensaker 2018	18.6 %	28.3 %	32.5 %	15.2 %	5.5 %
Ullensaker 2017	22.8 %	32.6 %	21.8 %	17.7 %	5.1 %
Nasjonalt 2019	15.9 %	31.0 %	31.3 %	16.1 %	5.7 %

10. trinn

Andel elever som svarer at de er enige i at de er med å foreslå hvordan de skal arbeide med fagene					
	Alle	De fleste	Noen få	Bare en	Ingen
Ullensaker 2019	5.5 %	22.9 %	36.5 %	27.2 %	7.9 %
Ullensaker 2018	7.2 %	23.1 %	31.4 %	26.0 %	12.3 %
Ullensaker 2017	6.9 %	23.3 %	38.1 %	26.3 %	5.3 %
Nasjonalt 2019	7.9 %	22.5 %	36.5 %	24.8 %	8.3 %

Elevene skal også kunne delta i den sosiale utviklingen og i tabellen under ser vi andelen elever som opplever at de er med på å lage regler for hvordan de skal det i klassen. 74,3 % av elevene på 7. trinn og 60,8 % av elevene på 10. trinn i Ullensaker opplever å være delaktige i dette arbeidet. Her ligger Ullensaker over det nasjonale gjennomsnittet både på 7. og 10. trinn.

7. trinn

Andel elever som svarer at de er enige i at de er med på å lage regler for hvordan de skal ha det i klassen/gruppa					
	Alle	De fleste	Noen få	Bare en	Ingen
Ullensaker 2019	43.1 %	31.2 %	15.9 %	7.3 %	2.5 %
Ullensaker 2018	33.2 %	35.7 %	21.8 %	7.4 %	1.9 %
Ullensaker 2017	45.4 %	31.5 %	13.2 %	5.3 %	4.6 %
Nasjonalt 2019	35.6 %	37.0 %	18.1 %	6.7 %	2.6 %

10. trinn

Andel elever som svarer at de er enige i at de er med på å lage regler for hvordan de skal ha det i klassen/gruppa					
	Alle	De fleste	Noen få	Bare en	Ingen
Ullensaker 2019	23.0 %	37.8 %	23.4 %	11.2 %	4.5 %
Ullensaker 2018	22.0 %	28.8 %	26.9 %	14.8 %	7.5 %
Ullensaker 2017	22.9 %	31.9 %	23.4 %	14.6 %	7.2 %

Nasjonalt 2019	22.2 %	32.3 %	26.8 %	12.8 %	5.9 %
----------------	--------	--------	--------	--------	-------

Tiltak for å sikre et trygt og godt skolemiljø

Tallene over viser at elevene opplever at skolene tar mer tak i mobbing i 2019 enn i 2018. Samtidig viser de at det er for mange skoleelever i Ullensakerskolen som opplever at de ikke har et trygt og godt skolemiljø. Resultatene er på de fleste skolene i samsvar med det skolene selv hadde forventet. Resultatene presenteres for personalet, elevene, samarbeidsutvalgene, og brukes som grunnlag for drøftinger og vurderinger for å bedre elevenes læring og trivsel i Ullensakerskolen. Resultatene er analysert og fulgt opp på den enkelte skole og lagt fram i skolens samarbeidsorganer for orientering og oppfølging. Hver skole har satt i gang målrettede tiltak ut fra sine lokale resultater i undersøkelsene. Skoleeier følger opp skolens resultater og har tett lederoppfølging gjennom ledermøter, lærende ledernetverk og lederdialoger med områdesjefene.

Forskningsbasert kunnskap viser at et godt psykososialt miljø og et godt læringsmiljø forebygger mobbing. Arbeid med kvalitetssikring av læringsmiljøet i skolene våre har vært en viktig del av kommunens arbeid for å forebygge mobbing. Vi vet at nye faglige initiativer ikke alltid enkelt lar seg implementere i skolens praksis, og at kvalitetssikringstiltak heller ikke uten videre fører til fornyelse og utvikling. Ytterligere forbedringer i læringsmiljøet – og dermed ytterligere styrking av skolens forebygging mot mobbing og andre krenkelser – vil avhenge av at vi opprettholder og intensiverer innsatsen og arbeidet med læringsmiljøet over tid.

Ullensaker kommune har skoleåret 2019/20 hatt som hovedfokus å implementere Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø i alle grunnskoler og barnehager. Dette arbeidet videreføres 2020/21. Hovedmålsettingen i planen er å kvalitetssikre arbeidet med leke- og læringsmiljø i barnehager og skoler i Ullensaker kommune, i tråd med de mål som rammeplanen og læreplanen setter. Dette skal skje ved at alle barn i Ullensaker kommune skal bli møtt med omsorg, respekt og anerkjennelse som individer. Alle barn i barnehage og skole skal føle seg inkludert, oppleve trygghet og tilhørighet, samt at vi skal ha nulltoleranse for alle former for mobbing og krenkelser. I handlingsplanen defineres standarder for hvordan vi skal ha det i barnehagene og skolene våre på områdene sosial kompetanse, relasjoner, gruppeledelse, samarbeid med foresatte og ledelse. Ut fra forskningsbasert kunnskap beskrives kjennetegn på god praksis for å nå standardene.

Implementeringen av handlingsplanen vil foregå i et partnerskap mellom Ullensaker kommune og Høgskolen i Innlandet (HINN). Kompetanseutviklingen vil foregå gjennom felles samlinger, obligatorisk mellomarbeid, veiledning, og skolebasert kompetanseutvikling på den enkelte skole ledet av rektor. Alle skolene har fått tildelt en veileder fra HINN, som vil støtte rektor i å lede kompetanseutviklingen på egen skole. I tillegg til dette gjennomføres nettbaserte kompetansemoduler ved to skoler og to barnehager. Fagarbeidere/assistenter vil også inkluderes i kompetanseutviklingen med to kurs i løpet av skoleåret 2019-2020.

For å sikre at elevene får et trygt og godt skolemiljø må vi fortsette det gode forbyggende arbeidet som allerede er i gang, samt intensivere innsatsen gjennom noen nye prioriterte tiltak.

Pedagogisk senter ble etablert høsten 2019. Det er viktig at kapasiteten og kompetansen til senteret blir brukt til beste for skolene i Ullensaker. Høsten 2019 opprettet Pedagogisk senter en kontakttelefon som et lavterskeltilbud. Hensikten er at det skal være enklere å ta kontakt, kort vei inn, og at hjelpen skal komme raskt i gang.

Håndtering av mobbesaker kan være komplekse og krevende for skolene å håndtere. Dersom saker bli langvarige og kompleksiteten tilsier det, bør skolen få bistand utenfra. Skoleeier erkjenner behovet for økt kompetanse på fagfeltet, og vil opprette innsatsteam mot mobbing på kommune (KIM)- og skolenivå (SIM). Det kommunale innsatsteamet legges til Pedagogisk senter, og er ment å være et beredskapsteam som har legitimitet, ryggdekning og handlingsrom til å sette en stopper for alvorlige og kompliserte mobbesaker som skolen ikke klarer å løse alene. Skolens innsatsteam (SIM) skal ha særlig god kompetanse til å forstå, avdekke og løse mobbesaker. For å lykkes med dette, er det viktig at de som er representanter i innsatsteamene er ekstra godt skolert, både faglig og gjennom praktisk tilnærming. Skoleeier inngår et samarbeid med Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning for å sikre kvalitet i opplæringen til deltakerne i teamene både på kommune- og skolenivå.

Skolene registrerer henvendelser fra elever og ansatte angående mobbing i fagsystemet 1310.no. Alle henvendelservia «mobbeknappen» registreres i det samme systemet. Skolens oppfølging av henvendelsene i 1310.no har vært litt ulik. Alle 9A-saker skal legges inn i 1310.systemet, og skoleeier legger frem en oversikt over sakene i Ullensakerskolen to ganger i året. Gjennom tett lederoppfølging sikres en mest mulig lik praksis på skolene.

Alle skolene i Ullensaker har minst en miljøterapeut og en helsesykepleier. Disse samarbeider på ulike måter. Flere skoler har jente- og guttegrupper, grupper for elever med skilte foreldre, og andre områder hvor miljøterapeuten og helsesykepleieren samarbeider for å jobbe med elevens psykiske og psykososiale miljø. Begge har også vært involvert i Forebyggingsukene som har vært arrangert på 5. og 8. trinn.

Gode relasjoner mellom elever og ansatte har stor betydning for elevenes opplevelse av å ha et trygt og godt læringsmiljø. Som en del av fagfornyelsen vil livsmestring bli et gjennomgående tema i skolen i årene fremover, og dette er noe vi i Ullensakerskolen vil følge opp også, og det er blant annet opprettet en egen gruppe som jobber med livsmestring i satsingen på et helhetlig læringsløp.

KONKLUSJON OG ANBEFALING

Resultatene fra Elevundersøkelsen høsten 2019 viser at elevene i Ullensaker kommune samlet sett skårer på nivå med det nasjonale snittet. Det er gledelig at tallet for mobbing på ungdomstrinnet har gått ned. Vi ser også at flere av lærerne tar tak i mobbeproblematikken, og at elevene opplever å ha fått hjelp. Vi ser også at andelen mobbing har økt noe på 7. trinn. Til tross for at andelen av elever som opplever mobbing på 7. trinn har gått noe opp, ser vi at færre i denne gruppen opplever mobbing ukentlig. Indikatorverdien er derfor lik fjoråret og skiller seg ikke fra signifikant fra nasjonalt snitt. Rådmannens vurdering er at det til tross for dette er en del som gjenstår for å nå visjonen om null mobbing ved skolene i Ullensaker kommune.

Resultatene fra Elevundersøkelsen er lagt frem for den enkeltes skoles samarbeidsutvalg (SU) og skolemiljøutvalg (SMU) som orientering og til oppfølging. Hver skole har satt i gang målrettede tiltak ut fra sine lokale resultater i undersøkelsene. Skoleeier følger opp skolens resultater og har tett lederoppfølging gjennom ledermøter, lærende nettverk og lederdialoger ledet av områdesjefene.

Rådmannen iverksetter følgende tiltak for å sikre elevene at har et trygt og godt skolemiljø:

- Det opprettes et kommunalt innsatsteam mot mobbing på Pedagogisk senter.

- Det opprettes innsatsteam/ ressursteam (lærer, miljøterapeut og rektor) mot mobbing på hver skole.
- Gjennom omfattende kompetanseutvikling i nært samarbeid med HINN, skal hver enkelt ansatt videreutvikle praksis slik at den er i tråd med standarder i Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø.
- Gjennom lederutvikling sikre at skolens ledelse har fokus på implementering av standarder knyttet til Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø.
- Gjennom tett lederoppfølging og lederutvikling sikre en god implementering av standardene i Handlingsplan for trygt og godte leke- og læringsmiljø på hver skole.
- Alle 9A-saker legges inn i 1310.systemet, og skoleeier legger frem en oversikt over sakene i Ullensakerskolen to ganger i året. Gjennom tett lederoppfølging sikres en mest mulig lik praksis på skolene.